

Novi grobovi

Josephine Hirter

V petek, 19. feb., zvečer je na svojem domu, 18315 Marcella Rd., kjer je bivala zadnjih 48 let, na posledicah srčne kapi umrla 69 let stara Josephine Hirter, rojena Zele v Clevelandu, hčerka pogrebnička Josepha Zeleta st. in Therese, roj. Levstek, Zele (oba ze pok.), žena Normana H., s katerim je bila poročena 43 let, mati Normana F. (Texas) in Gertrude (Mrs. Charles) Dever (Mentor, O.), stara mati Norman in Jerryja Hirterja ter Nancy in Lise Dever, sestra Justine (Mrs. Sutton) Girod in pok. Ferdinanda, Henryja, Augusta, Louisa in Josepha V., teta.

Rajnika je bila izredno aktivna v mnogih slovenskih in drugih organizacijah, predvsem pa pri Slovenskem domu za ostarele na Neff Rd. Bila je članica direktorija in izvršnega odbora direktorija. Prav tako je bila članica Ženskega odseka pri Temu Domu in osebno poznala vse stanovalce.

Ga. Hirter je bila članica Marijine Legije pri fari Marije Vnebovzete, dr. Svobodnemiselnice Slovenke št. 2 ADZ, dr. Naprej št. 5 SNPJ, podr. št. 41 SZZ, kr. št. 7 in glavnega odbora Progressivnih Slovencev, Kluba slovenskih upokojencev v Euclidu in na Waterloo. Bila je članica Slovenian-American Heritage Foundation ter članica in zgodovinarica American Slovene Club, članica direktorija Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. in ženskega odseka Hrvaškega narodnega doma. Poleg vsega tega je bila aktivna pri Auxiliary Booth Memorial bolnišnici 40 let, Waterloo Beach Assoc. in Demokratskega kluba 32 varde, kjer je bila izbrana članica leta pred 3 leti.

Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 cesti danes, v torek, ob 10.15 dopoldne, v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ob 11. Spričo njene neomajne zvestobe Slovenskemu domu za ostarele, bodo darovi temu Domu v pokojničin spomin s hvaležnostjo sprejeti.

Angela Svetanovic

Umrla je Angela Svetanovic, sestra Lucy, Frances, Franka in Thomasine (pok.). Bila je članica Oltarnega društva fare sv. Vida, Slovenske ženske zveze in Tretjega reda sv. Franciškega. Pogreb bo iz pogrebnega zavoda Zak na St. Clair Ave. jutri, v sredo, ob 9.30 dopoldne, v cerkev sv. Vida ob 10., nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, od 2. do 9. zvečer.

Stella E. Dugar

V soboto, 20. februarja, je v Stone Mountain, Ga. po dolgi bolezni umrla 66 let stara Stella E. Dugar, rojena Jursinovic v Clevelandu, žena Vincenta F., mati Jamesa V. (Annapolis, Md.), Vincenta F. (Cambridge, Ohio), Janet in č.s. Alice SND (Chardon, Ohio), sestra Anne Jursinovic in Amelie Klish. Rajnika je bivala v Mayfield Village do leta 1971, ko sta se z možem preselila v Stone Mountain. (Dalje na str. 3)

Mehika bo predložila načrt za rešitev vojne v El Salvadorju

MANAGUA, Nik. — Med svojim enodnevnim uradnim obiskom v tej državi, je mehiški predsednik Jose Lopez Portillo naznanil, da bo skušala Mehika igrati posredovalno vlogo tako v El Salvadorju kot sploh na območju Srednje Amerike. To bo morda zadnja prilika, da se na tem območju izognemo obsežnejšemu vojnemu spopadu, je dejal Lopez Portillo. Mehika bo storila vse, da bo do takšnih pogajanj res prišlo.

Glede položaja v El Salvadorju, je nadaljeval mehiški predsednik, je sedaj resnejša možnost neposrednega ameriškega vojaškega vmešavanja, kar bi bila po Lopez Portillo napaka zgodovinske razsežnosti. Apeliram na svoje prijatelje v Združenih državah, naj razumejo, da vse, kar se dogaja v El Salvadorju in Nikaragvi, ni nič nevarnega za varnost ZDA, je dejal.

V imenu revolucionarne nikaragveške vlade je govoril najmočnejša osebnost le-te, Daniel Ortega Saavedra. V svojem govoru je Ortega orisal nov mirovni načrt, v katerem je bilo 5 glavnih točk. Med drugim predlaga tudi Nikaragva nova pogajanja z ZDA. Obljubil je da bo svobodne volitve v Nikaragvi najkasneje do l. 1985.

Kljub vsemu temu je Ortega trdil, da ZDA podpirajo protivladne gverilce v Nikaragvi in da imajo v državi pravico trditi, da so ZDA dejansko odgovorne za nedavni bombni napad na letališče v Managvi, v katerem so izgubili življenje štiri letališki delavci.

V ZDA je Bela hiša priznala, da sodeč po pošti, ki jo prejema predsednik Reagan, je ameriško javno mnenje močno proti njegovi dosedanjji politiki do El Salvadorja. Pisci protestnih pism se baje namreč bojijo, da bi postal El Salvador najnovejši Vietnam.

VREME

Deloma sončno danes z najvišjo temperaturo okoli 47 F. Jutri oblačno z možnostjo naletavanja snega. Najvišja temperatura okoli 38 F. V četrtek spremenljivo oblačno in nekaj hladneje z najvišjo temperaturo okoli 32 F.

Zadnje vesti

• Teheran Iran. — Bomba, ki je bila nastavljena v tovornjaku, je eksplodirala in ubila 15 oseb, ranila pa 61. Tovornjak je bil parkiran blizu postaje tkzv. Revolucionarnih stražarjev, ki preganjajo iranske oporečnike.

• Tokio, Jap. — Japonska vlada je podvzela sankcije zoper Poljsko in Sovjetsko zvezo zaradi proglasitve vojne stanja na Poljskem. Japonski okrepi pa niso bistvene značilnosti, pravijo opozovalci političnih razmer. Trgovinski odnosi med Japonsko in ZSSR so zelo obsežni in pomembni za Japonce.

• Washington, D.C. — Podatki, ki jih je zbrala zvezna vlada, kažejo, da je tobak glavni vzrok, zakaj toliko Amerikancev oboli za rakom. Letos bo umrlo za rakom 430 tisoč Amerikancev, od teh je mogoče pripisati 30 odstotkov oz. 129.000 primerov naravnost tobaku.

• Peking, Kit. — Kitajska vlada je zelo nezadovoljna s politiko Reaganove administracije do Tajvana. Kot kaže, so diplomatski odnosi med Kitajsko in ZDA na najnižji ravni v zadnjem desetletju. Kitajska vlada še vedno zagovarja stališče, da je Tajvan sestaven del Kitajske.

Papež Janez Pavel II. namerava poklicati jezuite k odgovornosti

RIM, It. — Sedaj ni po mnenju opazovalcev razmer v Vatikanem mestu nobenega dvoma, da namerava papež Janez Pavel II. poklicati jezuitski red k odgovornosti. Papež je pozval 100 vodilnih jezuitov k posebnemu zasedanju, na katerem bo Janez Pavel II. povedal svoje mnenja o vlogi jezuitov v katoliški Cerkvi.

Znano je namreč, da je papež nezadovoljen z obnašanjem mnogih jezuitov, ki so zadnja leta zagovarjali tkzv. "teologijo osvoboditve", ki naj bi bila združitev marksizma z rimskokatoliško tradicijo. Nekaj jezuitov je sodelovalo s sandinističnimi gverilskim gibanjem v Nikaragvi, drugi baje delajo z gverilci v El Salvadorju in Gvatemali.

V Združenih državah in zahodni Evropi je nekaj jezuitov kritiziralo celibat in stališče Cerkve do kontracepcije.

Slabo leto za katoliško Cerkev v Jugoslaviji

Cerkev se brani, kolikor se v ozkem okviru svojih možnosti more. Na Hrvaškem je sicer z ljudstvom že izdavnica povezana. A od te izdavnice se je zadnji dve desetletji vsaj po mestih marsikaj odrobilo. Celo slovenski katolicizem, ki je glede tega na boljšem, ima svoje mestne praznine.

To je odgovor na vprašanje, zakaj se oblasti spravljajo nad Cerkev tako brez zadržev in zakaj se ta na napade tako previdno odziva. Morebiti se še tudi danes ne čuti večina Hrvatov, posebno pa Slovencev, s Cerkvijo bolj ali manj povezane — iz različnih razlogov: verskih, zgo-

ZDA IMAJO ZANESLJIVE DOKAZE, DA UPORABLJA ZSSR KEMIČNO OROŽJE

WASHINGTON, D.C. — Tajno poročilo, ki ga je za Belo hišo pripravila Osrednja obveščevalna služba (CIA), zanesljivo dokazuje, da uporablja Sovjetska zveza kemično orožje zoper gverilce v Afganistanu in — preko Vietnamcev — na indokitajskem polotoku. Kemično orožje, o katerem pravijo preživele žrtve napadov, da je podobno rumenemu dežju, je baje ubilo več desetih tisoč ljudi v omenjenih krajih.

O sovjetski uporabi kemičnih sredstev zoper gverilce je že ponovno govoril državni tajnik Aleksander M. Haig. Pretekli teden je npr. v intervjuju dejal, da imajo ZDA nesporne dokaze o tej uporabi, ni pa hotel iti v podrobnosti.

Kot kaže, bodo ZDA v prihodnjih tednih objavile vsebino tega tajnega poročila, ki pa bo očisteno tako, da ne bo kompromitiranih nobenih tajnih virov ali metod, po katerih so prišli v CIA do podatkov. Tajno poročilo menda obsega več sto strani.

Sovjetska zveza je vedno demantirala vse uditve o tem, da uporablja strupeni plin ali drugo kemično orožje kjerkoli po svetu. Trdila je, da je vse to izmišljotina Reaganove administracije. Pred nedavnim je predsednik Reagan sam odredil proizvodnjo raznovrstnega kemičnega orožja, pravijo Sovjeti, in zato je treba smatrati ameriške besede o sovjetskem vojskovanju s kemičnimi sredstvi le kot zaveso iz dima.

Tako v ZDA kot v drugih državah so trditve o sovjetški uporabi kemičnega orožja naletele doslej na močno kritiko, češ, ni nobenih nespornih dokazov glede tega. Ako Sovjeti res spuščajo iz zraka nekakšen strupen rumen prah, kakor pravijo očividci in žrtve takšnih napadov.

Janez Pavel II. želi, da bi se jezuiti držali strogega verskega življenja, sledili dobesedno cerkveni doktrini in odklonili vsako nagnjenje k sekularizaciji. Vsi jezuiti, ki ne bodo spoštovali papeževih navodil, pravijo v Vatikanu, bodo morali red zapustiti.

dov, zakaj ni bila doslej obrana in pokazana javnosti vsaj manjša količina tega prahu. Dobro poučeni viri, ki so seznanjeni z zadevo, pravijo, da sedaj imajo ZDA na razpolago nekaj tega strupenega praha.

Poljski režim objavil pravila za nepolitično delavske unije

VARSAVA, Polj. — Poljski režim je objavil pravila za nove, povsem 'nepolitične' unije za delavce. Te unije ne smejo imeti nobenih političnih ambicij, pravi režim, delavci pa bodo imeli pravico štrajkati le zaradi zgolj gospodarskih sporov ali nespoštovanjem glede delavskih razmer v posameznem podjetju. "Politični" štrajki so po teh pravilih prepovedani. Nove unije bi morale v celoti spoštovati veljavni poljski zakon in ustavo, prav tako vse mednarodne obveznosti in zavezništva, ki jih ima sklenjena Poljska.

Politični in državni službenci ter uslužbenci sodnije in tožilstva ne bi smeli postati člani teh unij.

Vojaški samodreč Wojciech Jaruzelski bo prvič po proglasitvi vojnega stanja obiskal ZSSR. Ni dvoma, da se bo pogovarjal z Leonidom I. Brežnjevom.

Ta teden bo seja centralnega komiteja poljske komunistične partije. Seja bo prva po proglasitvi vojnega stanja. V kratkem bo tudi zasedanje poljskih škofov, ki ga bo vodil metropolit, nadškof Jozef Glemp. Na zasedanju bodo škofje baje izdelali svoje stališče do gen. Jaruzelskega režima.

Papež Janez Pavel II. je dejal v Vatikanu, da namerava obiskati Poljsko avgusta letos. Pred proglasitvijo vojnega stanja je bila takratna poljska vlada poslala papežu povabilo za ponoven obisk. Predstavniki Vatikana priznavajo, da jim zaenkrat ni znano, ako je to povabilo še v veljavi, papež pa je očitno mnenja, da je.

Sporočajte osebne in krajevne novice!

poseben razlog: na tisti sodbi, ki je bila v marsičem enaka povojnim sodbam proti katoliškim škofom po drugih deželah Vzhodne Evrope, je bil Blažević tožilec. Sedaj je zapisal, da bi danes, 35 let za tem, sukalo tožbo proti Stepincu točno tako kot takrat.

A Blaževiću to ni bilo zadosti. Spravil se je še na današnjega zagrebskega nadškofa Kuharića kot na Stepincevega "drugega jaz" in na Kuharićevega prednika kardinala Seperja ter sploh nad hrvaško Cerkev: "Cerkvi še ni dovolj krvi," ona naj bi bila danes duhovna opora kontrarevolucije.

(Dalje prihodnjic)

Iz Clevelanda in okolice

Postni čas—

Jutri, 24. februarja, je pepelnica. S pepelnico je začete 40-dnevne posta.

Maškarada uspela—

Vsakoletna maškarada, ki jo je priredilo Dramatsko društvo Lilija preteklo, soboto, je bila odlična, z zelo lepimi obiskom!

Zahvaljuje se—

Preteklo nedeljo je urednik AD obiskal New York in bil navzoč na prosvetni uri pri Sv. Cirilu. Iskreno se zahvaljuje dr. Johnu Nielsen, inž. Simonu Kregarju in ženi, dr. Zdravku Kalanu ter č.g. Robertu Mazovcu in vsem drugim newyorškim Slovincem za vso mu izkazano gostoljubnost.

USS prireditve—

Četrty zimski koncert USS godbe na pihala, ki je bil združen z drugim vsakoletnim tekmovaljem v peki peciva, je lepo uspel, čeprav je bil obisk dokaj manjši od lanskega. Bilo pa je veliko več udeležencev tekmovalja v peki peciva, slišati je tudi, da je bila kvaliteta na precej visoki ravni.

Lovska večerja—

Lovska večerja, ki so jo priredili člani St. Clair Hunting & Rifle Club v SDD na Waterloo Rd. preteklo soboto zvečer, je bila zelo dobro obiskana.

Balinarsko tekmovanje—

Balinarski klub pri SDD na Waterloo Rd. priredi balinarsko tekmovanje v soboto in nedeljo, 6. in 7. marca. Prijavnina za 4-člansko ekipo je \$26. Imeli bodo moške in ženske ekipe. Podeljene bodo lepe nagrade. Vse potrebne informacije dobite v bari SDD.

Spominski dar—

Ga. Helena Mauser, Toronto, Ont. je darovala \$10 v tiskovni sklad AD ob peti obletnici smrti svojega sina Karla Mauserja. Iskrena hvala!

Tiskovni sklad—

Ga. Millie Skalar, Parkers Prairie, Minn. je darovala \$12 v tiskovni sklad Ameriške Domovine. Uredništvu je poslala poseben dopis, ki ga bomo ob priliki objavili.

Gdč. Mary Javornik, Springfield, Ill. je prav tako darovala \$12 našemu listu.

Ga. Joseph Modic, Rocky River, Ohio je pa darovala \$10 Ameriški Domovini.

Vsem darovalkam iskrena hvala!

Hiše več vredne—

Najnovejši podatki kažejo, da postajajo hiše v Clevelandu več vredne. Cene hiš v nekaterih starejših sosesčinah so do 20 odstotkov več vredne danes, kot so bile lani ob tem času. Vrednost teh hiš raste hitreje kot vrednost hiš v predmestjih. Posebno iskane so hiše, vredne od \$15.000 do \$30.000, ne glede na to, ako je sosesčina črna, bela ali mešana.

Pozdrav in Floride—

Toni in Cilka Svigelj ter Marija Rantaša pošiljajo lep pozdrav iz Warm Mineral Springs, Florida. Pravijo, da imajo zelo lepo vreme.

Ribja večerja—

V petek, 26. februarja, bo pripravil Očetovski klub pri Sv. Vidu okusno ribjo večerjo. Začetek bo ob 4.30 popoldne.

K molitvi—

Članice Oltarnega društva pri Sv. Vidu in podr. št. 25 Slovenske ženske zveze so vabljeni v sredo, 24. februarja, ob 9. dopoldne v Zakrajškovo pogrebni zavod na 6016 St. Clair Ave. k skupni molitvi za pok. članico Angelo Svetanovich.

Slovenska pristava—

V torek, 23. februarja, ob sedmih zvečer bo v Slovenskem domu na Holmes Ave. seja odbornikov Slovenske pristave.

Vabilo na kosilo—

Odbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu vas vabljeno vabiti, da se udeležite v nedeljo, 28. febr. ob 10.30 dop. mladinske sv. maše pri Sv. Vidu. Po maši ste pa vabljeni v farno dvorano, kjer bo na razpolago okusno kosilo. Servirali bodo od 11.30 do 1.30 popoldne. Vstopnice so že v predprodaji pri članih odbora, dobili pa jih boste lahko tudi pri vhodu.

V bolnici—

V Richmond Hts. bolnišnici se nahaja težko bolna ga. Marija Grčar z Eddy Rd. na Willoughby Hills. Obiski so dovoljeni.

Slomškov krožek—

Slomškov krožek sporoča, da boste lahko poravnali članarino v nedeljo, 28. februarja, ob priliki kosila Slovenske šole pri Sv. Vidu.

Zadušnica—

V sredo, 24. februarja, ob 9. uri dopoldne bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za Lojzeta Tonklič ob 3. obletnici njegove smrti.

Sovjeti se zanimajo za vse tesnejše sodelovanje z Grčijo

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska sredstva javnega obveščanja so začela s kampanjo, v kateri močno kritizirajo vojaški režim v Turčiji, obenem pa izražajo podporo novi socialistično usmerjeni grški vladi, ki ji načeljuje Andreas Papandreu.

Kljub temu, da je vojska prevzela oblast v Turčiji že pred 16 meseci, so bili v ZSSR sorazmerno tihi o vsem tem tudi, ko je turški režim zapiral komuniste in druge levičarsko usmerjene revolucionarje.

V zadnjih tednih pa kritizira sovjetski tisk slabo ravnanje turškega režima s priprtimi "političnimi" zaporniki in kršenje osnovnih človeških pravic, ki da je tako izrazilo v današnji Turčiji.

Na drugi strani pa Sovjetska zveza podpira Grčijo v sporu med Grčijo in Turčijo v zvezi z "vodno" mejo med državama na Egejskem morju. Vse od prihoda Papandreujeve vlade na oblast pred meseci, se je ta spor, ki traja desetletja, močno zaostрил.

Poleg vsega tega je Papandreu oddaljal Grčijo od NATO vojaškega pakta, kar je silno pogodu Sovjetiji, prav tako ni dovolil, da bi Grčija sodelovala v kritiziranju proglasitve vojnega stanja na Poljskem. Končno, Papandreu želi, da bi bila zaprta vsa ameriška oz. NATO vojaška oporišča v državi.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Tuesdays and Fridays except first two weeks in
July and one week after Christmas

NAROCNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$15.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$20.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$15.00 per year — Canada and Foreign \$20.00 yr.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address changes to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

No. 15 Tuesday, Feb. 23, 1952

Ne smemo in ne moremo molčati

Dogodki na Poljskem so zanesli veliko krizo ne samo med Poljake same, ampak na ves svet. Ta kriza je politična, saj gre za to, kako naj bo urejena družba na Poljskem, ali naj ostane še naprej diktatura partije ali naj ima tudi ljudstvo in predvsem ali naj imajo tudi delavci svojo besedo. Deset milijonov se jih je zapisalo v sindikat Solidarnost in zahtevalo večje demokratične svoboščine. Toda "delavska" partija je na njihove zahteve odgovorila z vojaško diktaturo generala Jaruzelskega.

Morda bo kdo ugovarjal, da to ni nič novega. Tudi na Madžarskem pod Nagyjem in na Češkoslovaškem pod Dubčekom so zahtevali "socializem s človeškim obrazom", a so ga zatrli sovjetski tanki. Ali vendar je razlika: na Madžarskem in Češkoslovaškem je bila partija, ki je stavila te zahteve, na Poljskem so pa delavci, je proletariat, združen v sindikatu Solidarnost, ki to zahteva. Se pravi, da je zapleten tisti razred, v imenu katerega trdijo partije vsega sveta, da se zanj bori. Delavski razred kot tak je izrekel nezaupnico poljski partiji. V tem je bistvo problema, ki je v tem oziru čisto nov.

Notranja politična kriza Poljske se je prenesla na zunanji svet, na odnose med socialističnim blokom držav in demokratičnim, in na odnose med samimi partijami po svetu. Politična kriza je zato največjih razsežnosti.

Gre pa tudi za gospodarsko krizo. Socializem kot gospodarski sistem je na Poljskem odpovedal. Država ne more dostojno hraniti, oblačiti, obuvati svojih državljanov. Poljsko gospodarstvo ne more zadostiti najbolj elementarnim potrebam ljudstva in to 40 let po vojni in kljub ogromnim dolgovom v tujini. Gre za 27 milijard dolarjev dolga. Kam in kako je sistem naložil ta ogromni kapital? Prva leta po vojni je bilo razumljivo, da so ljudje imeli živilske karte, da se to čakali v vrsti na kruh, meso, kos obleke. Toda da se to dogaja danes in povrh sredi Evrope in ne kje v središču Afrike ali sredi Azije, je nerazumljivo. Sistem, tj. partija, se izgovarja, da so krivi nekateri nesposobni voditelji. Poljski delavci so pa uverjeni, da je kriv sistem, da je kriv "realni socializem", ki vlada v državi. Zato bi ga radi spremenili.

Kriza pa ima še tretjo razsežnost, to je moralni in verski vidik. Na ta vidik posebej opozarja Cerkev tako na Poljskem kot drugod na svetu. Gre za teptanje nekaterih osnovnih pravic človeka in poljske narodne skupnosti. Poljsko ljudstvo kot narod ima pravico do svoje suverenosti, da samo o sebi odloča, tako v notranji ureditvi kot v odnosih do drugih držav. Ta pravica je pa osporavana. Družbeni red mora ostati takšen, kot ga je vsilila Sovjetska zveza in ga izvaja poljska partija, četudi smo videli, da se je delavski razred in z njim ogromna večina poljskega ljudstva izrekla za neke spremembe. Tudi zunanja politika Poljske mora ostati tista, ki so jo začrtali na Jalti spomladi l. 1944. Četudi Poljska z vso svojo zgodovino, kulturo in z vso dušo spada v zahodni evropski svet, so jo v Jalti obsodili, da mora biti v vzhodnem marksističnem bloku. To Poljske boli bolj kot lakota sama.

Prav tako so osporavane osnovne demokratične pravice človeka. To so pravice, ki jih kratijo državljaniom v vseh socialističnih diktaturah: pravica do svobodnega združevanja, do tiska, do propagande, do vzgoje, do verskega življenja brez strahu od zgoraj. Človek za partijo ni božja stvar, ampak le umna žival, ki naj pokorno uboga kot vol.

Vse omenjeno in še toliko drugega je poljsko ljudstvo prenašalo skoraj 40 let. Ponovno so se sicer Poljaki upirali, a vedno zaman. Sedaj se zdi, da je prikipelo do vrha. Poljski lonec je eksplodiral. Jaruzelski in Sovjeti hočejo eksplozijo zaustaviti s še večjo diktaturo. Bodo uspeli?

Za nas to ni važno. Za nas kot kristjane je važno to, da se poljskemu narodu godi velika krivica, ki k njej ne smemo molčati. Kajti če bi molčali, bi krivici pritrjevali. Zaradi tega moramo pomagati Poljakom tako, kakor nam je trenutno mogoče: z materialno pomočjo in z molitvijo. Pa tudi tako, da vplivamo na odgovorne politike, da se bodo poljski diktatorji in njih

Beseda iz naroda...

Pomemben mejnik v zgodovini Cerkve na Slovenskem

CLEVELAND, O. — Konec lanskega leta so v Ljubljani prenehale izhajati "OKROŽNICE", katere je od l. 1945 izdajala ljubljanska škofija odnošno pozneje nadškofija. "Okrožnice" so bile ves ta čas škofijski uradni list. Obenem pa so bile tudi živa vez, ki je trdno povezovala škofijsko vodstvo in duhovščino. Podobno kot v Ljubljani, je bilo tudi v Kopru. Tudi koprski uradni list je imel namreč naslov "Okrožnice", medtem ko je imel mariborski škofijski uradni list naslov "Sporočila". Vsi trije uradni listi so se vsebinsko v mnogočem krili odn. se ponavljali, posebno kadar so objavljali listine Apostolskega sedeža, Jugoslovanske škofovske konference itd.

Ljubljanski nadškof in metropolit slovenske Cerkve dr. Alojzij Suštar pa je kmalu po nastopu svoje službe v Ljubljani prišel na misel o skupnem uradnem listu za vse tri slovenske škofije. Misel je bila simpatično sprejeta tako v Mariboru kakor tudi v Kopru. Prizadeti so o predmetu začeli takoj resno razmišljati. Razmišljanjem so sledili pogovori "na različnih ravneh". Iskanje dokončne rešitve je trajalo poldruge leto. Sad vseh iskanj so bila "SPOROČILA SLOVENSKE ŠKOFIJE".

Vsi trije slovenski ordinariji so po dogovoru odn. po sprejetem pravilniku v uradni odbor Sporočil imenovali vsak po enega izmed svojih duhovnikov. Za ljubljansko nadškofijo je v uradni odbor general vikar škof dr. Stanislav Lenič, za mariborsko tamkajšnji general vikar kanonik dr. Jože Smej in za koprsko njen škofijski tajnik lic. Alojzij Milharčič. Prva 3 leta bo glavni urednik "Sporočil" dr. Stanislav Lenič, nakar ga bo zamenjal zastopnik druge škofije.

Prva številka Sporočil je že izšla in sicer popolnoma točno ob datumu (20.), kakor je po pravilniku določeno, da bo uradni list redno mesečno izhajal. Sporočila so sprejeli odn. jih bodo prejeli vsi slovenski pastoralni delavci.

Vse, kar je vsem trem škofijam skupnega, bo v Sporočilih priobčeno v njihovem prvem delu, v drugem delu pa bo imela vsaka škofija svoj prostor za objavo svojih zadev, v tretjem delu pa bo eventuelno drugo gradivo kot duhovniški nekrologi, poročila o knjigah itd. — Po pravilniku, ki je v 1. številki Sporočil v celoti objavljen, bodo Sporočila v vsaki številki na prvem mestu prinesla "Pismo sobratom", ki ga bodo izmenoma pisali slovenski škofje. Za 1. številko je to pismo napisal ljubljanski nadškof dr. A. Suštar.

Kot rečeno, 1. številka je doma že v rokah bralcev Sporočil; zelo verjetno, da že tudi 2. številka. V Clevelandu in drugod po ZDA in Kanadi pa še nimamo ne ene ne druge številke. Ko nam pride v roke, bomo pa še kaj več napisali o Sporočilih.

Zelimo, da bi novi skupni slovenski škofijski list Sporočila postal kar se da močna vez med vsemi tremi sloven-

skimi škofijami in njihovimi pastoralnimi delavci; še prav posebno pa želimo, da bi bila odslej notranja, duhovna edinstvo v Cerkev na Slovenskem vsestransko neomajna, za kar dajmo goreče moliti tudi vsi mi sinovi in hčere slovenske Cerkve, ki smo raztreseni po vsem svetu.

(Za naš list priverjeno po ljubljanski "Družini" od 14. febr. 1952.)

Sever Janez

Kalifornijski poročevalski koš

STOCKTON, Kal. — Iz Argentine toži prijatelj, da je inflacija dosegla višek. Najbolj je občutljiva žepom naših slovenskih upokojujencev.

Zelo rad bi naročil Ameriško Domovino, nadaljuje pisec pisma, pa resnično ne morem. Kar je posebnega, izvem od sorojakov, ko pa imamo skupne sestanke, pa jo imam priliko tudi osebno čitati.

Rad bi imel izrezke člankov, katere ste objavljali pod naslovom "Spomini iz begunskega življenja". (Bom ustregel Vaši želji in ko bodo kopije gotove, jih dostavim po pošti. —Maks.)

Naslednje vprašanje. Zakaj niste objavili napovedano, že spisano gradivo o začetku in razvoju revolucije doma, zlasti poročilo o zasedbi po italijanski vojski? To ste napovedali v vašem sestavku že meseca julija preteklega leta.

(Že preteklega meseca avgusta lanskega leta sem poslal svoje pisane prispevke uredništvu, katero me je vljudno obvestilo, da bodo članki pričeli izhajati, ko bo na razpolago več prostora. — Prosim potrpljenja in res hvala za Vaše osebno zanimanje.)

Pisec omenja, da je tudi v Argentini med slovenskimi rojaki trenje, vendar ni prevelike škode z ozirom na skupnost.

Dostavil bom osebno prošnjo: Če bi se dobil rojak ali rojakinja, oziroma dobrotelj, kateri bi lahko pogrešal 'par desetakov' na leto s tem, da bi plačal naročnino za naš časopis pisec pisma, bom takoj poslal, na naše uredništvo ime in naslov. Hvala!

Slovenski skladatelji
v učnih urah na
Delta College-u

V glasbenih urah, katerih tvarino poučuje moj sin Maks, bodo v bodoče s privoljenjem šolskega odbora tudi predavanja o karakterju kompozicij slovenskih skladateljev. Ta poseben 'razred' bo imel izreden pomen za študente, kateri obiskujejo skladateljske tečaje. Maks je tudi prevzel vodstvo nad mešanim zborom v katoliški cerkvi, znani pod imenom "Presentation Church".

Zahvala moje žene
Amalije

Vsem rojakom in rojakinjam, kateri so na prošnjo, objavljeno v Ameriški Domovini, obvestili njenega sorojnika, g. Cvetka Končarja, mešarskega mojstra v Clevelandu,

da ga išče njegova sorojnica — iskrena hvala!

G. Končar je v telefonskem razgovoru povedal, da je dobil precej klincev naših rojakov, kateri so ga obvestili o pisanih vrsticah. Prav tako iskrena zahvala rojakinji, katera je poslala na zvezo naslov celo pismo z njegovim naslovom. Ker pa ni pustila naslova, niti svojega podpisa, prosim, da sprejme te pisane vrstice v tople osebno zahvalo! G. Končarju in vsej njegovi cenjeni obitelji pa želim mnogo uspehov in prijetnega bivanja med našimi rojaki, saj me je njegova čista slovenščina res zelo presenetila. Hvala vsem, prav vsem, prav tako uredništvu za objavo.

Veleposestvo Gogala
(The Anton Gogala Farm.
Folk Heritage in Central
Minnesota.)

Brošuro pod gornjim naslovom je prinesel domov mož, hčerke iz pisarne naše domače univerze (Pacific University). Pismeno delo je šolska naloga nekega neime-

novanega študenta na isti visoki šoli.

Gogalova družina se je preselila iz starega kraja v Ameriko na prošnjo slovenskega katoliškega misijonarja g. Franca Ksaverija Pierza (Pirca), kateri je bil za dušnega pastirja priseljenecem in indijanskim rodovom v letu 1852 v osrednjih predelih Minnesote. Gogala se je priselil spomladi leta 1865 še z drugimi petimi družinami v to okoliščino.

Sedanje posestvo opravljajo Gogalovi pravniki in sicer Jože, Andrej in Anton. Nastanjeno je tri milje od malega naselja St. Anthony, Stearn County.

Gogala je prinesel zanje s seboj, urejeval in dokupoval zemljo, katera je sedaj za vzgled napredkov in poznana po posebnem slogu zgradb, katere stoje na njenem ozemlju. Prav gotovo je to velika čast tudi nam ostalim Slovincem, katerega ime malega naroda počasi prodira v ameriško javnost.

Maks Simončič
(209) 462-3647

Smrt dveh velikih Slovencev v Mariboru

Prelat Franc Hrastelj

V Mariboru je po dolgi boleznici 20. decembra umrl stolni dekan, prelat Franc Hrastelj, eden najvidnejših in najvplivnejših štajerskih Slovencev v razdobju med prvo in drugo svetovno vojno.

Rodil se je leta 1894 v Zagorju ob Savi v kmečki družini, v kateri je bilo sedem otrok. Ko je končal osnovno šolo, so ga starši poslali v škofovo zavode v Sentvidu nad Ljubljano. Po končanem gimnazijem in bogoslovnem študiju je bil posvečen za duhovnika leta 1917. Najprej je bil kaplan v Dobrni, nato pa v mariborski stolnici.

V Mariboru je vodilno posegel v versko, prosvetno in zlasti gospodarsko delo, v katerega je dal vse svoje talente in moči. Postal je urednik pri Katoliškem tiskarskem društvu in nato prevzel vodstvo Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, ki jo je uspešno vodil vse do prihoda Nemcev. Pod Hrasteljevim ravnanjem je Cirilova tiskarna postala središče slovenskega tiska na Štajerskem.

Nemci so ga takoj po zasedbi Maribora 10. aprila 1941 aretirali in ga v posebnem jetniškem vagonu, priklenjenega z verigami na rokah in nogah, odpeljali prek Gradca in Dunaja v taborišče Dachau. V spominih je prelat Hrastelj opisal, kako so ga živnega vrgli v skupen grob, kako je med trupli jetnikov prišel do zavesti, se priplazil do vode in se tako rešil, ne da bi ga opazili. Po štiriletnem trpljenju v taborišču se je iz Dachau vrnil v Maribor, kjer je takoj skušal obnoviti Cirilovo tiskarno. Toda nova poveljna oblast v Sloveniji ga je aretirala in poslala v zapor. Ko je prišel iz zapora, je moral omejiti svoje delo izključno na cerkveno področje. Najprej je odšel za duhovnega pomočnika k Sv. Marjeti ob Pesnici in kasneje v Maribor, kjer je 32 let opravljal službo rektorja cerkve sv. Alojzija. Hkrati je 16 let opravljal še službo škofijskega arhivarja. Za svoje delo in sposobnosti je prejel vrsto cerkvenih odlikovanj in priznanj. Leta 1966 je postal stolni dekan in dve leti kasneje prelat.

Ravnatelj Hrastelj — kot je bil pred vojno splošno poznan — se je posebej posvetil življenju in delu škofa Slomskega. Pred vojno je bil med začetniki prizadevanj za beatifikacijo škofa Slomskega in organizator velikih Slomškovi dnevo v Mariboru. Po vojni je tudi svoje pisateljske sposobnosti posvetil Slomšku, s čemer se je uvrstil med najboljše poznavalce tega slovenskega prosvetitelja in svetniškega kandidata. Njemu gre v prvi vrsti zasloga, da je bilo vse zgodovinsko in dokumentarno gradivo o Slomšku med vojno skoraj na čudežen način rešeno in skrivaj ohranjeno v škofijskem dvorcu, ki so ga imeli zasedenega Nemci.

Poleg njegovih izrednih sposobnosti je Franca Hrastelja odlikovala ljubezen do slovenske domovine in do slovenskega človeka. Kot ravnatelj Cirilove tiskarne in član kulturnih in gospodarskih ustanov je skrbel tudi za številne slovenske študente, ki so ob njegovi podpori dosegli mesta vidnih verskih in kulturnih delavcev ter umetnikov.

Pogreb 22. decembra sta vodila mariborski škof dr. Franc Kramberger in ljubljanski škof dr. Stanko Lenič.

Franc Hrastelj je umrl v visoki starosti 87 let. Mlajši povojni Slovenci nimajo lastnih spominov na njegovo javno delo in dosežke v razdobju svobodne gradnje slovenskega narodnega življenja med prvo in drugo svetovno vojno. To vrzel v kontinuiteti slovenskih rodov bi moral premostiti matični slovenski tisk. To pa se v primeru Franca Hrastelja ni zgodilo niti ob njegovi smrti. Po skoraj štiridesetih letih partijske samovlade je objektivno pisanje o predvojni Sloveniji še vedno onemogočeno tudi, ko gre za slovenskega prvobornitelja ob severni meji, ki je skupno s svojim predvojnimi sobojevnikom, mariborskim poslancom in županom Franjom Žebotom, bil prva slovenska žrtev nacističnih okupatorjev, ki so oba aretirali v prvi noči svojega vdora in ju odvedli v Dachau. Ta javni molk uradne Slovenije ob smrti Franca Hrastelja zgovorno pričča, da totalitarnost partijske diktature presega politično sedanjost in še vedno zatira tudi večerajšjo resničnost.

Ker je Slovenija oropana svobodnega tiska, je potreb-

no, da se skromnejši slovenski tisk v svobodnem svetu vsaj malo oddolži za v Sloveniji zamolčane predvojne narodne zasluge pokojnega Franca Hrastelja.

Ravnatelj Hrastelj je kmalu po prvi svetovni vojni postal desna roka msgr. Janeza Jerovška, pionirskega vodnika Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, zatem pa njegov naslednik. Tako je Franc Hrastelj prevzel v svojo oskrbo to osrednjo ustanovo slovenskega prebujenja in utrjevanja na štajerskem, kjer je do prve svetovne vojne uradno ponemčevanje resno ogrožalo obstoj slovenskega. Iz te severe slovenske trdnjave v Mariboru je pred in med prvo svetovno vojno usmerjal slovenske narodno-osvobodilne napore dr. Anton Korošec, predsednik kluba poslancev Slovenske ljudske stranke (SLŠ) v dunajskem parlamentu. Poleg tega je Tiskarna sv. Cirila dajala streho in gospodarsko osnovo štajerskemu slovenskemu tisku in proučevali, ki ju je vodil Korošec, pomočnik dr. Jožef Hohnjec.

V to središče slovenskega odpora je dr. Korošec iz obmejnega Sentilja pritegnil v Maribor tudi Franja Zebota kot poželeskega sorednika k množičnih slovenskih glasilih Sloveniji gospodar in Stražar, ki ju je tiskala Cirilova tiskarna.

Ravnatelj Hrastelj je mariborsko slovensko tiskarno razširil in moderniziral, ustanovil v njej cvetočo knjižnico založbo, obenem pa gospodarsko utrjeval slovensko kmetijsko in kmetijsko zadružništvo. Ko je po zlomu Aleksandrove unitaristične diktature leta 1936 postal mariborski župan dr. Alojzij Juvan, Franjo Žebot pa podžupan, je ravnatelj Hrastelj svoje izredne gospodarske talente posvetil utrditvi finan-

(Dalje na str. 3)

Tiskovni sklad A.D.

V tiskovni sklad Ameriške Domovine so od zadnjih darovali sledeči narodno zavestni rojaki:

Ga. Mary Zeleznikar, ...	10.00
Fontana, Kal.	
Angela Gospodarič,	
San Francisco, Kal., v spomin F. Gospodariča, ...	10.00
Joseph Kristanc, Euclid, O., v spomin na Franceta Jermoloviča in Luka Kuharja, ...	2.00
Anna Milautz, ...	2.00
Cleveland, O.	
Rev. Aloysius Žitko, ...	22.00
Oakland, Kal.	
Gdč. Mary Kadunc, ...	7.00
Waukegan, Ill.	
Lojzka Rogina, ...	2.00
San Francisco, Kal.	
Robert Lumpert, ...	1.00
Parma, O.	
Joseph Skorjanec, ...	2.00
Gilbert, Minn.	
Kristina Rihtar, ...	2.00
Cleveland, O.	
Ga. Marie Kovacic, ...	2.00
Cleveland, O.	
Ga. Paula Pustotnik, ...	2.00
Geneva, O.	
Ivan Buh, ...	2.00
Bridgeview, Ill.	
Jožef Stropnik, ...	2.00
Willoughby Hills, O.	
Stanko Janežič, ...	2.00
Willowick, O.	
Joseph Butinar, ...	2.00
Milwaukee, Wis.	
Ga. Mary Frank, ...	2.00
Cleveland, O.	
Rev. Karel Pečovnik, ...	12.00
Perham, Minn., ...	6.00
Ga. Anna Strmec, ...	6.00
Sheboygan, Wis.	
Albert Strancar, ...	2.00
Willowick, O.	

Vsem darovalcem iskrena hvala!

Generalka za uničenje Slovencev?

I.

TRST, It. — Slovenski narod se je sredi prejšnjega stoletja znašel pred novim obdobjem svojega zgodovinskega obstoja. Enciklopedisti, razumari, prostozidarstvo, kapitalizem, liberalizem, razmah meščanskih demokracij ipd. so vnesli v človeško zavest nova pojmovanja o človeški družbi in narodih.

Leto 1848, tkm. "pomlad narodov" dokončno uveljavlja čisto drugo pojmovanje naroda: narod ni več zgodovinsko-pravna tradicija neke skupnosti, kar je bil stoletja, temveč jezikovna skupnost ljudi kot taka. Narodna zavest se dokončno postavi na jezikovno osnovo in posledica le-tega je porajanje novih nacionalnih držav kot npr. združitve Italije (1860) ali Nemčije (1870), začetek razkrajanja Avstrije z jezikovnimi spori, razdor med nemškim ter češkim delom Češke, nacionalizem Ogrske, Poljske, politična zavest jezikovnih skupnosti kot so Slovaki, Slovenci, Romuni itd.

To novo gledanje pa ne prode povsod. Svica npr. ostane še nadalje enoten narod oz. država z več jeziki; nemško-govoreči Alžajci v Franciji se slej ko prej čutijo Francoze. Pravzaprav je jezikovna zavest značilna le za Evropo, saj se drugod narodi oblikujejo po državnih temeljih ter drugih merilih npr. sama angleško govoreča Amerika, Kanada, Avstralija, Nova Zelandija, ki so si do danes že oblikovale samostojno narodno zavest, pa špansko govoreča Latinska Amerika ter portugalsko govoreča Brazilija...

Iz vsega tega lahko zaključimo, da narod ni zgolj jezik, temveč lahko tudi kaj drugega, t.j. vse ono, na čemer lahko temelji narodna zavest in struktura.

Kakšen narod

Kakšen narod smo torej lahko Slovenci?

Ko za oblikovanje narodne zavesti še niso veljala izključna jezikovna merila, smo bili tudi Slovenci zgodovinsko pravna skupnost, družba, v kateri so poleg slovenskega govorili tudi druge jezike, zlasti latinsko, zatem nemško ter italijansko. Slovenska zgodovina vseh stoletij nam to potrjuje. V sami Ljubljani je bil v trgovini močno v veljavi tudi italijanski jezik, ne le nemški. Kljub temu ni nihče nikoli mislil, da bi Ljubljana bila lahko nemško ali italijansko mesto. Ali celo, da bi bile slovenske dežele kaj drugega kot karantansko-avstrijske, torej ne nemške, čeprav so govorili v večjem delu Koroške ter Štajerske nemško. — Veljalo je namreč zgodovinsko pravo, po katerem so se ravnali, in ne jezik.

In vendar ne le tuji zgodovinarji, temveč tudi slovenski, ocenjujejo slovensko zgodovino vse za fevdalno obdobje le z jezikovnim modelom, namesto z zgodovinsko pravnim. Slovensko-nemško jezikovno mejo obravnavajo že za 10. stoletja in ji dajejo težo, ki je sploh ni imela.

S tem na papirju razkrojijo nekdanjo Karantanijo in njeno fevdalno strukturo, tako da od njenega zgodovinskega prava in trajanja skozi stoletja ne ostane ničesar več. Vsa dejanja, ki dokazujejo nasledstvo te Karantanije, pa zamočijo oz. jih omejujejo kot folkloro: tako ustoličevanje, ki je bilo za vla-

darje obvezujoče, saj brez ustoličenja oz. umestitve sploh niso imeli izvršne oblasti. To ve vsakdo, ki pozna nekaj ustavnega prava, samo zgodovinarji "ne vejo", kaj je pomenilo imenovanje vladarja in kaj njegova umestitev. Zamolčujejo, nadalje, državno pravno skupnost slovenskih t.j. karantanskih dežel pod imenom Notranja Avstrija z vlado v Gradcu; poudarjajo, kako je bilo plemstvo v slovenskih deželah "nemško" in to brez vsakega dokaza, zgolj na podlagi nemških piscev. Poudarjajo, končno, večnoslovensko suženjstvo, podložništvo in majhnost...

Ker so take navedbe posebej prirerjene, se mora človek vendarle vprašati, kakšen je njihov resnični namen? Zakaj posledice takšnega pisanja in informiranja Slovencev so hude, če ne naravnost usodne: množice slovenskih ljudi so se svojemu jeziku in narodu odtujile, se potujčile, ne zaradi tujega pritiska, temveč zaradi tega, ker niso hotele biti "suženjske"; ker niso hotele pripadati tako ničvrednemu narodu, kakršen naj bi bili Slovenci.

Kakšna je torej korenina tega zla? Pomislimo le, da je bilo na Koroškem na pragu tega stoletja nad 100.000 Slovencev, to je ena tretjina prebivalstva v deželi. V Trstu pa leta 1910 okoli 80.000 slovenskih ljudi. Kje so sedaj?

Leto 1848

Leta 1848 je tudi slovenski narod prestopil v novo obdobje zavesti, t.j. v jezikovno zavest. Naše izobraženstvo je to gibanje že poprej čutilo in delovalo v ta namen, npr. Linhart, Zois, Vodnik, zatem Prešeren.

Oblikoval se je narodni preporod, začela se je razvijati književnost in Slovenci smo res stopili med moderne narode. To dejanje ni bilo ne lahko ne preprosto. Toda po zaslugi naših izobražencev smo ga zmogli. In tudi s pomočjo Cerkve. Da pomislimo le na škofa Slomška ter Družbo sv. Mohorja, na delovno izobraževalno spravo v Celovcu (Janežič, Einspieler...), zatem v Ljubljani, pa Trstu in Mariboru. Razvilo se je končno gibanje taborov, s čí-

mer je jezikovno narodna zavest prodrla v široke ljudske množice in prinesla bogat sad.

Vsi narodi tega niso zmogli. Stevilčno precej močni Furlani npr. se niso prerili kot narod v moderno dobo in so ostali folklor. Okcitanci, močni s svojjo trubadursko kulturo, so prav tako ostali do danes neprebujeni. Nekoč mogočni narodi, kot Langobardi, Goti, Bavarci, Franki, Sasi, Vandali so sploh izginiti iz zgodovine in se pomešali v nove narodnosti. Slovenci pa so se znali stopiti v nove čase kot Slovenci.

Močna, če ne odločilna zasluga za to je, kot omenjeno, delo Cerkve. Poleg Slomška tudi drugih osebnosti, npr. kardinala Missia, škofa Jeglič ter Sedej kot najbolj izraziti osebnosti in številni župniki ter kaplani z njih požrtvovalnostjo, brez katerih se Slovenci gotovo ne bi nikoli dvignili.

Tuji pritiski

Oblikovanje moderne narodne zavesti pri Slovencih je toliko bolj značilno, ker so bili že od vsega začetka svojega prebujanja izpostavljeni hudemu nemškemu udaru in deloma (v Trstu) italijanskemu. Nosilec nemškonalnega pritiska na Slovence je bilo nemško liberalno meščanstvo, ki je hotelo na vsak način ustvariti nemški jezikovni oz. nacionalni most od Severnega morja pa do Jadrana. Tem namenom je streglo tudi judovstvo, posebno s časopisjem (Neue Freie Presse), s katerim je med nemško govorečimi ustvarjalo protislovensko razpoloženje in šovinizem in vcepljalo idejo vlenemštva. Od italijanske strani pa je pritisikal iredentizem (t.j. ideja o neodrešenih italijanskih predelih pod Avstrijo), ki je načrtoval osvajanja Primorske, Istre (ter Dalmacije).

Panslavizem

Kot rešitev pred temi pritiski na Slovence se je ponujal panslavizem z dozdevno varnim zavetjem pod okriljem namišljene slovenske matere Rusije; toda tudi v tem sklopu so bili zakulisni nameni dejansko ti, da se Slovenci stopimo v slovanstvo, v katerem da bomo dokončno varni pred germanstvom in romanstvom.

(Konec prihodnji terek)

KOLEDAR
društvenih prireditev

FEBRUAR

28. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi kosilo v farni dvorani. Serviranje od 11.30 dop. do 1.30 pop.

MAREC

13. — Slovensko-ameriški Primorski klub priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Igral bo Alpski sekset.

13. — Klub slov. upokojencev na Waterloo Rd. priredi vsakoletno pomladansko večerjo in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Serviranje večerje od 5.30 do 8. zvečer, za ples igra Markic-Zagger orkester.

14. — Misijonska Znamkarska Akcija (MZA-CMA) prire-

di kosilo v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Kosilo se bo serviralo od 11.30 dop. do 1.30 pop.

20. — Pevski zbor Jadran priredi svoj pomladanski koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Začetek ob 7. zv. Za ples igra Ray Polantz orkester.

21. — Društvo Najsvetejšega Imena pri Sv. Vidu priredi vsakoletni vajtrk s klobasami in ometami (pancakes and sausages) v farni dvorani sv. Vida, od 8. zjutraj do 1. popoldne.

27. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi večerjo in koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

27. — Pevski zbor Zarja priredi pomladanski koncert v

Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

28. — Dramatsko društvo Lilija uprizori veseligr v štirih dejanjih "Stric v Toplicah" v Slovenskem domu na Holmes Ave. Začetek ob 3.30 popoldne.

APRIL

3. — "Fantje na vasi" iz Toronta priredijo koncert ob 7. zvečer v dvorani župnije Brezmadežne na Brown's Line v Torontu.

17. — Tabor DSPB Cleveland priredi pomladni "Družabni večer" v Slovenskem domu na Holmes Ave. v Collinwoodu. Igrajo Veseli Slovenci.

18. — Pevsko društvo "Slovan" poda koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Začetek ob 4. popoldne.

24. — Pevski zbor Planina priredi pomladanski koncert ob 7. zvečer v Slovenskem domu na 5050 Stanley Ave. na Maple Hts. Po koncertu ples.

MAJ

1. — Pevski zbor Korotan priredi svoj vsakoletni koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Pričetek ob 7.30 zvečer.

8. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Materinski koncert v farni dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer.

16. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. — priredi Materinski dan v parku.

22. — Mladi harmonikarji prirede svoj pomladanski koncert v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 7.30 zvečer. Po koncertu domača zabava.

30. — Društvo SPB Cleveland obhaja Slovenski spominski dan za žrtve vojne in revolucije s sv. mašo pri Lurški votlini na Providence Heights, Chardon Rd.

31. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Spominski dan v parku.

JUNIJ

5. — Dr. Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSJK obhaja 60-letnico obstoja. Počasne bodo 50-letni člani.

6. — Otvoritev Slovenske pristave s piknikom.

20. — Tabor DSPB Cleveland poda spominsko proslavo pri spominski kapelici Orlovega vrha Slovenske pristave, za pobite Slovenske domobrance, četnike in civilno prebivalstvo.

20. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi svoj prvi piknik v parku.

JULIJ

3. in 4. — V Lemontu, Ill. bo praznovanje spomina 120-letnice smrti slovenskega svetniškega kandidata, škofa Antona Martina Slomška. Praznovanja se bo udeležil tudi mariborski škof Franc Kramberger. Istočasno bo vseameriško slovensko romanje v Lemont.

18. — Misijonska Znamkarska Akcija ima svoj piknik na Slovenski pristavi.

21. — Klub slov. upokojencev priredi piknik na SNPJ farmi na Heath Rd.

25. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi misijonski piknik v parku.

AVGUST

1. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

22. — S.K.D. Triglav, Mil-

waukee, Wis. priredi svoj drugi piknik v parku.

SEPTEMBER

19. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi obed v farni dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 11.30 do 2. pop.

26. — Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

OKTOBER

2. — "Fantje na vasi" iz Clevelanda prirede koncert ob 5. obletnici svojega obstoja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 7. uri zvečer.

3. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Vjnsko trgatve v parku.

9. — Društvo SPB Cleveland priredi družabni večer v avditoriju Sv. Vida.

9. — Slovensko-ameriški kulturni svet priredi Slovenski večer prireditev na Cleveland State univerzi.

16. — Tabor DSPB Cleveland priredi jesenski "Družabni večer" v Slovenskem domu na Holmes Ave. v Collinwoodu. Igrajo Veseli Slovenci.

16. — Klub slov. upokojencev v Nevburgu-Maple Hts. priredi vsakoletni banket s plesom v Slovenskem domu na E. 80 St. Serviranje večerje od 6. do 9. zvečer, za ples igra od 8. do 12. orkester Ed Buehner.

17. — Občni zbor Slovenske pristave.

31. — Pevski zbor Zarja priredi jesenski koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

31. — Slomškov krožek postreže s kosilom v šolski dvorani pri Sv. Vidu od 11.30 popoldne do 1.30 popoldne.

NOVEMBER

6. — Štajerski klub priredi vsakoletno martinovanje v dvorani pri Sv. Vidu. Igrajo Veseli Slovenci.

13. — Belokranjski klub prireja svoje tradicionalno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Igra John Hutar orkester.

DECEMBER

19. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi Božični koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Novi grobovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

tain, Ga. Bila je 50-letna članica dr. Collinwoodske Slovenske št. 22 ADZ. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v četrtek, 25. februarja, ob 9.15 popoldne, v cerkev Marije Vnebovzete ob 10., nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo nocoj od 7. do 9. zvečer ter jutri od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Anton Roje

V četrtek, 18. februarja, zvečer je v Willowoodu negovališču v Brunswicku, Ohio umrl 92 let stari Anton Roje, vdovec po leta 1970 umrli ženi Pavli, roj. Judas, oče Helene Palmer, Mildred Muterspaugh, Anthonyja in Julie Royce, 10-krat stari oče, 12-krat prastari oče, zaposlen nekaj let pred svojo upokojitvijo pri New York Central železnici, član Marijine Legi-

Smrt dveh velikih Slovencev...

(Nadaljevanje z 2. strani)

druge največje mestne občine v Sloveniji in izgradnji njenih obširnih mestnih podjetij. Moderno kopališče v naravnem parku na Mariborskem otoku, takrat prvo in dolgo največje te vrste v Srednji Evropi, je bilo njegovo delo. Tudi pri organiziranju gospodarsko-razstavitvenega ustanove Mariborskega tedna je ravnatelj Hrastelj vodilno sodeloval. Pri tem mnogovrstnem in uspešnem javnem delovanju v predvojnem Mariboru pa je Franc Hrastelj ostal skromen človek in vzgled duhovnik.

Ko se je po štirih letih trpljenja v Dachau, — kjer je skoraj čudežno preživel svojega tam aprila 1945 padlega sotrpina Franja Žebota — ravnatelj Hrastelj maja 1945 vrnil v Maribor, da bi obnovil za severno slovenstvo tako zaslužno in potrebno Tiskarno sv. Cirila, se mu je

partijski rčim za njegovo predvojno narodno delo in vojno narodno mučeništvo "zahvalil" na nacistični način — aretiral ga je in vrigel v ječo. Tako je Franc Hrastelj kljub vojni odsotnosti hitro spoznal, da je namesto zatrtje narodne osvoboditve nad povojno Slovenijo zagospodovala totalitarna partijska diktatura. Kot župnijski pomočnik, škofijski arhivar, kanonik in končno stolni dekan, se je Franc Hrastelj z enako predanostjo in sposobnostjo, s katero je pred vojno utrjeval svobodno slovensko narodno rast, posvetil, obnavljanju zatirane cerkvene in verskega življenja med vojno tako težko preizkušeni štajerskih Slovencev.

Ime in dela ravnatelja Franca Hrastelja bodo ostala za vedno zapisana v knjigi zaslužnih slovenskih osebnosti.

S. C.

Pavel Berden, D.J.

En dan pred smrtjo prelata Franca Hrastelja je 19. decembra 1981 v Mariboru umrl njegov mlajši sobrat, jezuit Pavel Berden. Zadet od srčnega kapi se je zgrudil na ulici. Bil je star 68 let.

Pavle (Pali) Berden je bil rojen v vasi Kobilje v Prekmurju (Slovenski krajini), ki je Sloveniji dala toliko velikih talentov. Po končani gimnaziji je na ljubljanski univerzi študiral pravo. Tam se je pridružil študentskemu gibanju stražarjev pod duhovnim vodstvom dr. Lamberta Ehrlicha, univerzitetnega profesorja teologije in pospeševalca slovenskih misijonov v svetu. Nauk in vzgled tega izrednega Slovenca, svetovno izobraženega strokovnjaka v etnologiji in vzornega duhovnika sta Pavleta Berdena nagnila, da je po zaključenih pravnih študijah vstopil v red Družbe Jezusove. Trinajstletna doba duhovne in študijske priprave za duhovnike-jezuite je Pavla Berdena že nekaj let pred vojno odgnela iz Slovenije, kamor se je vrnil šele po letu 1945. Več let je delo-

val med jezuiti v Mariboru, postal njihov predstojnik in dušni pastir v mariborski škofiji, od koder so med vojno Nemci izgnali skoraj vse slovenske duhovnike.

Pokojni Pavel Berden je mnogo pomenil za povojno obnovo in razvoj jezuitskega reda v Sloveniji in je več let bil njihov provincialni predstojnik. Po vsej Sloveniji je postal znan kot neumorni potujoči misijonar posebnih duhovnih vaj in obnov. V tem delovanju je prispeval k povojnemu razvoju slovenske cerkve in duhovni utrditvi slovenskih vernikov več, kot bi mogla izraziti kakršnakoli statistika. Da je v tem cerkvenem delovanju bil uspešen, se je pokazalo tudi v tem, da ga je režim v tej zvezi zaprl in ga celo držal v celič-samici.

C.

Berdenovo delo je zbudilo in vzgajilo med slovensko mladino večje število duhovniških in jezuitskih poklicev. Ti njegovi učenci bodo poslej morali izpolniti vrzel, ki ostaja po odhodu edinstvenega Pavla Berdena.

je pri cerkvi Marije Vnebovzete, dr. Kras št. 8 ADZ, Naprej št. 5 SNPJ, sv. Janeza št. 8 ABZ in Južno-slovenske katoliške zveze št. 11. Pogreb je bil iz Grdinovega pogrebnega zavoda na 17010 Lake Shore Blvd. v ponedeljek, 22. februarja, v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave., nato na pokopališče Vernih duš.

Joseph Perko

Umrl je Joseph Perko, mož Jennie, roj. Drab, oče Josepha, Jennie Booth in Augusta (pok.), 6-krat stari oče, 1-krat prastari oče, brat Gertrude Husvar in Johna. Pogreb bo iz pogrebnega zavoda Zak na St. Clair Ave. v četrtek, 25. februarja, ob 9.30 popoldne, v cerkev sv. Vida ob 10., nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo nocoj od 7. do 9. zvečer in jutri od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Dorothy Plesnicar

Včeraj je umrla Dorothy Plesnicar, vdova po pok. možu Josephu, mati Dorothy Russo, Mary Aleson, Olge Vargo, Frances Hauenstein, Jennie in Anthonyja, 8-krat stara mati in 13-krat prastara mati. Pogreb bo iz Brickmanovega pogrebnega zavoda na 21900 Euclid Ave.

val med jezuiti v Mariboru, postal njihov predstojnik in dušni pastir v mariborski škofiji, od koder so med vojno Nemci izgnali skoraj vse slovenske duhovnike.

Pokojni Pavel Berden je mnogo pomenil za povojno obnovo in razvoj jezuitskega reda v Sloveniji in je več let bil njihov provincialni predstojnik. Po vsej Sloveniji je postal znan kot neumorni potujoči misijonar posebnih duhovnih vaj in obnov. V tem delovanju je prispeval k povojnemu razvoju slovenske cerkve in duhovni utrditvi slovenskih vernikov več, kot bi mogla izraziti kakršnakoli statistika. Da je v tem cerkvenem delovanju bil uspešen, se je pokazalo tudi v tem, da ga je režim v tej zvezi zaprl in ga celo držal v celič-samici.

Berdenovo delo je zbudilo in vzgajilo med slovensko mladino večje število duhovniških in jezuitskih poklicev. Ti njegovi učenci bodo poslej morali izpolniti vrzel, ki ostaja po odhodu edinstvenega Pavla Berdena.

C.

jutri, v sredo, v cerkev sv. Pavla na Chardon cesti ob 9.30 popoldne, od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Carl Frank

V sredo, 17. februarja, je v Cleveland Clinic bolnišnici po dolgi boleznii umrl 66 let stari Carl Frank z 1027 E. 61 St., prej bivajoč 25 let na Miami Dr. v Euclidu, rojen v Clevelandu, oče Raymonda, Carol Meltzer, Diane, Martina in Roberta, brat Martina D., veteran druge svetovne vojne. Pokojni je lastoval in vodil The Superior, 69th Recreation 12 let. Pogreb je bil iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. včeraj, v ponedeljek, ob 1.30 popoldne.

Socialne podpore za redovnike

Washington, D.C. — Zvezni senat je odobril, da bodo redovniki, ki so pod zaobljubo uboštva, mogli prejemati minimalno denarno nakazilo mesečno po \$122 iz Social Security fonda. Odločbo senata še mora odobriti predstavniški Dom. Izvzeti so le tisti, ki že prejemajo federalno pokojnino.

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE of the USA JOLIET, IL. 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

- Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
- Scholarships for young women aspiring to become nuns
- Additional scholarships for needy boys and girls.
- Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
- Bowling, basketball and little league baseball.
- Social activities.
- Sponsor of St. Clare House of Prayer

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Nancy Osborne
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Frances Kimak
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Mary Lou Golf
Spiritual Director	Rev. David Stalzer
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

ANNUAL STATEMENT -- 1981 OF THE HOLY FAMILY SOCIETY -- U.S.A. JOLIET, ILLINOIS

ASSETS

1 Bonds	4,829,056
2 Stocks	946,805
3 Certificate Loans and Liens	159,341
4 Cash and Bank Deposits	87,885
5 Other Invested assets	278,219
6 Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected	87,896
7 Investment income due and accrued	144,771
TOTAL	6,533,977

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

1 Aggregate reserve for life certificates and contracts	2,478,423
2 Aggregate reserve for accident and health certificates	576,706
3 Certificate and contract claims:	
3.1 Life	50,000
3.2 Accident and health	375,000
4 Premiums & annuity considerations received in advance including accident & health premiums	142,367
5 Liability for premium deposit funds	267
6 Commissions to field workers due or accrued:	
Life and annuity	3,958
Accident & Health	41,846
TOTAL	45,804
7 General expenses due or accrued	40,000
8 Taxes, licenses and fees due or accrued	805
9 Unearned investment income	3,984
10 Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee	2,915
11 Mandatory securities valuation reserve	96,993
TOTAL LIABILITIES	3,813,266
12 Unassigned funds	2,720,710
TOTAL	6,533,977

SUMMARY OF OPERATIONS (ACCRUAL BASIS)

1 Premiums and annuity considerations	2,661,810
2 Net investment income	564,781
TOTAL	3,226,591

DEDUCT

3 Death benefits	138,351
4 Matured endowments	1,000
5 Disability, accident and health benefits	1,155,387
6 Surrender benefits	102,608
7 Interest on certificate or contract funds	15
8 Increase in aggregate reserve for life and health certificates and contracts	109,862
9 Commissions on premiums and annuity considerations	668,147

ANDREJ KOBAL:

SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE

Ko smo se usedli k mizi, je oče segel v žep po kos kruha in ugrizel. Nič se ni zmenil za gospode, katerim je očitno bilo malce nerodno sedeti poleg kmeta, uživajočega svoj suhi zalogaj. Dolgo niso mogli priti do besede in razgovora. Oče je oživel družino, dregnil Steleta poleg sebe, da bi segel po sol na oddaljeni strani mize "Tako smo v Ameriki začeli," je rekel. "Na mizi je bil vedno kruh, da smo se s kruhom in soljo otešali."

"Kaj tudi vi ste živeli v Ameriki?" je vprašal Stele.

"Nič me ne vikaj. Ti si gošpod in jaz sem se že pred tridesetimi leti v Ameriki odvalil vikanja. Moje ime je Blaž," se je predstavil tako preprosto in z nekoliko zvitim nasmehom. Ljubljanski gostje so se spogledovali. Začel je zbijati šale na račun Italijanov in kako se je zmuznil čez mejo. On jih je videl, oni njega pa ne. Pripovedoval je uredniku "Slovenca", kako je skrival njegov časopis.

Vsi so poslušali in oče je postal s kratkocasnimi dovtipi duša smejočega se omizja. Po večerji se je med pogovorom z urednikom "Slovenca" obrnil k meni: "Ti si tudi urednik kot ta gospod. Zakaj bi jim ti ne pisal, da bodo ljudje brali, kako je v Ameriki."

Dopisovanje "Slovenca" se je torej začelo na očetovo pobudo. Razlikovalo se je od poročevanja "Jutru" s tem, da ni bilo redno in ni vsebovalo podrobnih vesti o dogodkih po naselebinah. Kaj takega bi tudi več ne mogel, ker sem do malega izgubil stike z rojaki in družtvi. Le prvi dopis, daljša razprava pod naslovom "Kulturne potrebe Slovencev v Ameriki" se je tikala izključno naših zadev; enako poznejši članek o "Političnem življenju naših ljudi v Združenih državah". Vsi drugi prispevki so bili

Notice

The Holy Family Society will hold its winter Board Meeting at the Home Office on Saturday, March 6, 1982 at 11:00 a.m.

Fraternally yours,
HOLY FAMILY SOCIETY — USA
Robert M. Kochevar
Secretary

10 General insurance expenses and fraternal payments	696,137
11 Insurance taxes, licenses and fees	24,156
12 Increase in loading on and cost of collection in excess of loading on deferred and uncollected premiums	27,903
TOTAL	2,923,569
13 Net gain from operations before refunds to members	303,022
14 Net gain from operations after refunds to members	303,022

UNASSIGNED FUNDS AND SPECIAL RESERVES ACCOUNT

1 Unassigned funds and special reserves December 31 previous year	2,422,025
2 Net gain from operations	303,022
3 Net capital gains	16,668
4 Change in non-admitted and related items	(- 1,244)
5 Change in mandatory securities valuation reserve	(-19,761)
6 Net change in unassigned funds and special reserve for the year	298,685
7 Unassigned funds and special reserves December 31, current year	2,720,710

(FAILURE OF THE ITEMS TO ADD TO THE TOTALS SHOWN IS DUE TO THE DROPPING OF AMOUNTS LESS THAN ONE DOLLAR)

v Beli hiši" (Dinner in the White House).

Zdelo se mi je umestno podrobno opisati mesto Washington, Belo hišo in druge znamenitosti. Ko zaradi pregleda teh spominov čitam uvodni del tistega članka, se mi zdi, kot bi vse opisoval danes, čeprav se je prebivalstvo prestolnice potrojilo zaradi prirastka črncev, ki štejejo že tri četrtine življa. Dalje sem v spisu omenjal kongresnike in senatorje, katere sem ob raznih priložnostih osebno spoznal. Ti in drugi visoki uradniki so omogočili dostop do predsednika.

Dan pred dovoljenjem za avdienco me je poklical predsednikov tajnik Mr. Clark, naj pridem naslednjega dne ob dvanajstih v Belo hišo; gospod predsednik da je že obveščen o meni in me bo sprejel ob 12.15 za avdienco desetih minut.

Kaj naj povem v desetih minutah, to je bilo moje razmišljanje ves večer. Avdienco so po navadi trajale pet minut ali pa so pomenile samo stisk roke v pozdrav. V desetih minutah pa se že nekaj lahko pove in stavi precej vprašanj. Šel sem pred dvanajsto uro in prav je bilo tako, ker me je Clark že pričakoval.

Pred menoj so čakale na avdienco štiri mlade gospodične iz države Michigan. Poslale so jih zadruga za celo državo, da mu prinesejo jerbas lepih breskev. Tajnik Kenna jih je odpeljal k predsedniku, mene pa je Clark vzel v svojo sobo, ki je pred soba predsednikovega "plavega" kabineta.

Clark, bivši tajnik predsednika Coolidgea, je s svojo vladnostjo zelo olajšal moj nemir, ki je bil sicer neupravičen, a tedaj povsem razumljiv. Pripovedoval mi je o ogromnem delu, ki ga ima predsednik. Med tem pripovedovanjem se mi zdi, da sem pozabil na ves načrt za razgovor in vprašanja. Mogoče je bilo prav, saj razgovor, katerega sem imel, ni bil neokreten in formalen.

Vstopil sem v prostorno sobo, v predsednikov kabinet. Edino, kar jo je krasilo, je bila svilenasta zastava na steni. V sredi miza, za njo je stal predsednik Hoover, visok, korenjaki, mož, močnih potez, a blede in očitno utrujen. Nasmeh mu je še igral na obrazu; povzročile so ga gospodične, ki so mu v kabinetu pred mizo pustile pisani jerbas z rumenimi in rdečimi breskvami. V pozdrav mi je segel v roko, še pogledal proti vratom in vprašal, če sem videl lepe "peaches". (Beseda ima v ljudski govoricu dva pomena: breskve in tudi lepote.)

"Mister prezident, breskve so krasna reprezentacija za državo Michigan." Na glas se ja zasmel in prikimal. Zunaj pa so se zapirala vrata. Tudi tajnik Clark je odšel.

Rekel je, naj sedem. Uvod z besedo o "breskvah" je hitro končal. Nasmeha nisem več videl na njegovem obrazu. Bil je vseskozi vljuden, toda resen. Med razgovorom mi je neprestano gledal v oči, poslušal z zanimanjem moje izvajanje o razmerah Slovencev in drugih priseljencev v Ameriki. Tu pa tam je naredil opazko in odobravanje ali pritrdive in poslušal.

Minute so potekale hitro, toda obrazložil sem, kar sem se bil odločil. Predsednik pa je pokazal pred slovesom še osebno zanimanje. "Iz katerega dela Jugoslavije prihajate?"

"Mister prezident, jaz sem Slovenec po rodu, prišel pa sem iz one dežele, ki je po mirovnih pogodbah morala pripasti Italiji."

Imate svojce tukaj?"

"Le brata in sestro, mister prezident. Moj oče, nad osemdeset let star, živi na Gorškem. Bil je tudi deset let v Ameriki in nikdar ni bil mojega pisma bolj vesel kot bo prihodnjega, v katerem mu bom pisal, da sem imel visoko čast, govoriti s predsednikom Amerike, o kateri vedno govori."

"Mr. Kobal, pozdravite torej svojega očeta, ko mu pišete, tudi v mojem imenu."

Zahvalil se je za obisk, jaz za sprejem in ga še povabil, naj obišče Jugoslavijo. (Se nadaljuje)

Ameriška Domovina družu Slovence po vsem svetu!

Podpirajte slovenske trgovce!

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOCI DRZAVE OHIO. — AID FOR AGED PRESCRIPTIONS.

MALI OGLASI

For Rent

Efficiencies and 1 bedroom apts, including heat. Lake Shore bus line. Euclid beach area. References and security deposits. No children. No pets. Call 481-6838 or 531-2382 after 10 p.m.

(15-18)

V NAJEM

Čista spalna soba se odda mirni ženski. Tel. 481-3365.

(12-15)

For Sale

Big dresser, dresser with mirror, picture, mirror and small table. E. 60 St. Call 391-9344

(15-18)

1230 E. 173 St. off Grovewood Large Alum. sided single. Double garage. 4 bedrooms. Ideal for large family or mother-in-law suite. Make offer. Call for appt.

LOCATION REALTY

960 E. 185 St.
531-8788 or 531-6576

(15-16)

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

Let Your Life Insurance Work for You

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. Scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the coupon below.

American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Address

City State Zip

Will Buy
Antique furniture, coins, gold, silver, anything old including old coin operating machines.
Call 641-7738
(15-22)

Income tax and Accounting service
Tim Petric
656-2739
(12-15)

For Sale

Hardwicke gas stove (apt. size) — \$150.00; Phone answering machine — \$100.00.
656-2739 — 481-3762
(12-15)

ROJAKI POZOR!

Izvršujem vsa dela na hiši, znotraj in zunaj. Kuhinje, porči, stopnice. Betoniram privatne ceste (driveways). Brezplačen predračun. Kličite 944-1470 ali 486-5545.
(x)

House For Sale By Owner

3 Bedrm. Victorian, country French interior, formal dining rm., country eat-in kitchen, fully carpeted, 1 plus lots, 2 car garage. 14% financing available.
731-2875
(12-15)

FOR RENT

4 rooms (down), \$190 plus security deposit. Available March 1st. Call after 6 p.m.
268-2337
(13-16)

FOR SALE

2 Fam., modern, income \$425 per mo. Owner retiring, low 30's. Principals only.
942-7699 or 391-8684
(13-16)

HOUSE FOR SALE

Immaculate 6 rooms up and 6 down. Near former Euclid Beach area. Call Rich at (business) 486-6727 or 486-1483.
(14-17)

V NAJEM

Odda se 5 sob, spodaj, na Norwood Rd.
Tel. 881-9859
(14-17)

HOUSE FOR RENT

Arcade Ave., up.
Call 521-6496
(14-17)